

Ziara Ya Mhariri Nchini Uganda: Alivyovutiwa Na Shule

KATIKA ziara hiyo ambayo nili-fuatana na wafanyakazi wa Coffee Marketing Board Bw. Caesar Olwor, Bw. Jonathan Egach Kabaka, Bw. Uringi Okello; Bw. Lazar Biriyabarema na Bw. Jimmy Segawa Katumba-tulivitiwa sana na hatua kubwa iliyofanya na shule hiyo katika kujitegemea kwa mambu mengi.

Tulukutana na Mwalimu Mkuu wa shule, Bw. Charles Opio Akome ambye alilutelea kwa kirefu vile shule hiyo inayoyejitegemea yenye kazi na jinsi wanafunzi wanavyopata matunda kwa jasho lao wenyewe.

Bw. Akome alinifahamisha kwamba shule hiyo ya Ngai ilianizishwa mwaka 1981 na kwa miili pekee imweza kupiga hatua ya kujitegemea haa wanafunzi wenye ambao hujitare kulumia na kujipatia manufaa baada ya kuvuna mavuno yao.

NJUGU

Shule hiyo ina shamba kubwa na tumbaku, wanalima mahindi, njugu, maharagwe, na sasa wako katika mpango wa kulima serena, mtama na sunflower. Mavuno wanayopatafani haa yanauzwa na kuwa-faidia mambu mengi.

Mwalimu Mkuu, Bw. Akome alisema kwamba wanafunzi hawalazimishi kulima bali wale wanalima hufaidika kwani mazao yanapouzwa, hujilipia karo, hupewa mavazi ya shule binaa na pia chakula cha mchana hupikiwa hano hapo.

VIPINDI

Alipouliwa kama kuna vipindi mialum vya ukulima kwa wanafunzi. Bw. Akome alisema hakuna vipindi hiyo na wanafunzi wanalima wakati wao wa kupumzika. "Kila wanafunzi anapewa laini moja pekee na akipata nusu saa ya mchana ama jioni kila ya kwenda nyumbani ndipo anajifanyia kazi yake kwa hiyo hakuna wakati wowote ambao wanafunzi wanaupotiza kwa ajili ya

MHARIRI wetu, Bw. Abdulrahman Sheriff aliku-wako nchini Uganda kwa ajili ya shughuli za kazi na kampuni yake ya SGS KENYA LTD na katika ziara hiyo. Katika ziara yake ya Uganda Kaskazini wilayani Lira, alitembelea shule ya Sekondari ya Ngai na aliyutwa sana na maendeleo ya shule hiyo na hapa antusimilia.....

BW. AKOME

ukulima", akaongeza Mwalimu yuto.

Pato kubwa linalopatikana kaita shule hiyo linatokana na tumbaku ya sigara. Kuna shamba kubwa kuliniko ya mazao mengine na kuna stoo ambazo zimejengwa maalum kwa ajili ya ukauhaji tumbaku hiyo na pia chumba kimoja cha kuweka mazao ambayo tayari kwa kuwaza.

Hakika mipango ya shule hiyo yalinivutia na kutoa shauri kwa walimu wakuu hasa wa shule za vijiji watafanikiwa sana ikiwa watafanya mipango hii. Kwani wale wazazi ambao hawana uwezo wa kulipa karo huundokewa na taabu hiyo ikiwa wanafunzi

wenyewe.

Mipango ya shule hiyo ya Ngai inastahili kuanzishwa hapa nchini kwani kwanza huwafanya wanafunzi kujifundisha kulima na baada ya masomo ikiwa atakosa kazi, atakawa tayari kwenda shambani na kulima. Pili, hujitegemea kwa mavazi pamoa na chakula cha mchana kwa yale mazao wanayolima

Sehemu nyingine za kuvutia nilizotemelea ni pamoa kwenye chemchemi za Maji ya Moto "Hot Spring" huko Bundibugyo. Katika sehemu hiyo, ndipo kuna milima mikubwa sana na hata ukiwiko katika gari utakata chini yafika maili moja ama mibili mwezi mzima.

Maji ya kwenya milima hiyo huwa meupe sana na ladha ya kupendeleza.

Miji mingine ambayo tulio-tembelea ni pamoa na Masaka, Mbarara, Lira, Fort Portal, Hoima, Gulu, Pakwach, Nebbi, Tororo, Soroti, Mbale, Mbale na miji mkuu wa Kampala. Ziara hiyo ilikuwa ya kazi na muda tuliotumia ni karibu mwezi mzima.

Wanalunzi wa Ngai wanajishughulisha kuchambua Tumbaku na kuweka kwa gredi tafauti.

Farucci Coastweek

JISHINDIE VIATU MARIDADI
VYA FARUCCI KWA MSHINDI
WA KWANZA NA T-SHIRT
KWA WASHINDI WA PILI
NA WATATUS KATIKA SHINDANO
JIPYA LA KUJAZA MANENO

SWAHILI CROSSWORD No. 173

KWENDA KULIA:
1. Sumu ya nyoka au ya mshale.
5. Silaha ya kuvinida ndege.
6. Tenzwa nguvu.
7. Moja katika makontinenti ya dunia.
9. Jina la kibianiani.
12. Ndani kwa kimombo.
13. majani ya mnazi
14. Medical Officer
15. Sana
16. Chombo kama bangili.
17. Namna ya kukaa
18. Jitu zima.

KWEND CHINI:

- Mti unaosaidia chombo kuki-peleka maji mengi.
- Kiungo cha mchuzi.
- Sehemu ya juu ya kichwa.
- Duara, Mvingo, ua.
- Kinyume cha iuze
- Aina ya mti.
- Sikizia mwito.
- Karne moja.

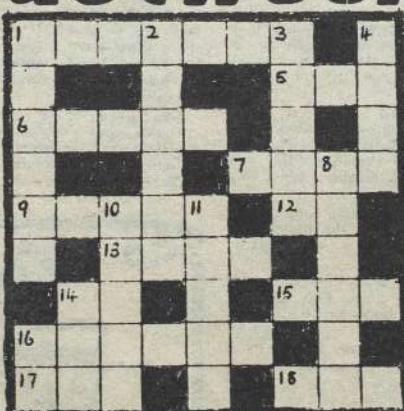
16. Ufupi wa "kazana kusoma".
Wshindi wa Fumbo La Kujaza maneno No. 172.

1. S. A. Msada, Sanduku La Posta 98106, MOMBASA.
2. Islam Ali Swedan, Sanduku La Posta 62, MARIAKANI.

3. Miss Madango Essau, Sanduku La Posta 85/90, MOMBASA.
Washindi waombwa wafike afisini mwa COASTWEEK.

MAJIBU YA SHINDANO LA FUMBO LA KUJAZA MANANO No. 172.

KWENDA KULIA
1. BAWABU, 5. JUA, 6. RAFIKI, 8. MA, 10. KIRIBA,
12. KAMATANA, 15. UN, 16. MKIZI, 18. AKUTOE, 19. SI.
KWENDA CHINI
1. BARAKA, 2. ALIKA, 3. UIIRA,
4. KAMBA, 7. KITAMBO,
9. AA, 11. INDIA, 13. MUNUYU,
14. BISI, 17. UA.

JINA.....

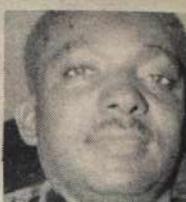
SANDUKU LA POSTA.....

Shindano la Fumbo La kujaza Maneno:-

Uamuzi wa majaji utakuwa wa mwisho. Hakuna malaimako yoyote yatakayo-kubalwa. Washindi watatu kila baada yawiki mbili watapatia viatu na T-Shirt maridano. Shindano hili lime-dhaminiwa na COASTWEEK limited Mombasa.

Jawabu za fumbo hili lipelikwe kwe Muharri COASTWEEK, Sanduku la Posta 87270, Mombasa, Kenya. Siku ya jumatano tarehe Nov. 9, 1983, sana nne asubhi shindano hili litakuwa mwisho.

Asemavyo Mhariri:

• A. S. MWIDANI

• SAMUEL NDORO

Pongezi Meya Na Mdogo Wako

NACHUKUA fursa hii kumpongeza Diwani Ahmed Shahame Mwidani kwa kuchaguliwa kuwa Meya Mpya wa Jiji la Mombasa na pia pongezi kwa Diwani Samuel Ndoro kupewa mamlaka ya Naibuu wa Meya. Na Pia naawapongeza Madiwani wote waliopewa jukumu la kuungoza idara tafatifa katika Baraza la Mji; kazi ambazo ni za kuwatumsia wananchi wote na kuleta sura mpya ya usafi wa mji na mambu mengine muhimu ambayo hayakuhi kutekelezwa hapo awali.

KUCHAGULIWA kwa Diwani Mwidani kama Meya wa Mombasa halikuwa jambo la kushangaza kwani ni diwani wa pekee kati ya madiwani waliochaguliwa kwa kurta kiputishwa na watu wa sehemu yake ya Port Reitz bila ya kupingwa; dalili ambayo ilikuwa wazi juu ya kazi aliyyofanya wananchi wa sehemu yake ambao bila ya tashishwa waliuamia kwa kauli moja kumchagua na kumtishiwa mapenzi kuliko madiwani wengine ambao walibidika wapate upinzani.

HAKUNA wasiwiwa Diwani Mwidani alitumikia cheo hicho cha Umeye kwa uhodari wa ujuzi alionao katika Manispaa hiyo kwani ni mmoja ambaye amekuwa diwani wa siku nydingi katika wale walioko ndani ya Manispaa hiyo na pia katika Baraza ililotipa, alikuwa kama Meya Mdogo; cheo ambacho alitumikia kwa uwezo wake wa uongozi na kazi yake ilisilifwa sana sio na madiwani wenzake pekee walioamua kumpa madaraka mapya bali hata wananchi wote wa Mombasa.

JAMBO la kufurahisha zaidi kwa Diwani Mwidani alilifanya mara baada ya kutelewa kama Meya ni kufurahisha na madiwani wenzake na kutembelea atisi ya Kanu na kutoa shukrani kwa chama. Diwani Mwidani alisema Kanu ndicho kilichotoa kibali kwa viongozi kusimamia kura na kwa hivyo viongozi wanabidiuka kuhikeshimia chama naakaahidi kuwa Manispaa ya Mombasa itashirikiana kila kudumu ya Kanu katika kuleta maendeleo ya Mji.

IKIWA viongozi wote waliochaguliwa kutoka Wauunge, Madiwani watashirikiana na Kanu, basi nina uhakika makubwa yatapatikana katika mji huu. Viongozi wote wanawajibika na wanastabilii kushirikiana kikamilifu na chama kwani Kanu ndio iliyowafanya leo hii wa kahawa viongozi; bila ya Kanu hawangekuwa viongozi.

UMEFIKI wakati viongozi wa Mombasa na Pwani nizma kuwa kitu kimoja na kumtiza wajibu wa ahadi walizorwa wakati wa kupigania vitii-wananchi na Pwani wamechoka na migogoro ya viongozi wao na wanachotaka ni viongozi wote kushirikiana katika kupiga hatua kubwa ya maendeleo na hakuna lisowezekana ikiwa viongozi watakuwa kila kimoja, basi wananchi watapata manufaa na maendeleo ya kudumu ya mkoaa wetu wa Pwani

- Abdulrahman Sheriff.

Amir Ashinda Funzi

DIWANI mpya wa kisiwa cha Funzi katika Kwale Kusini, Bw. Mohammed M. Amir ametoo shukrani nydingi kwa wananchi wa sehemu hiyo kwa kumteua yeeye kama diwani wa sehemu hiyo.

Bw. Amir aliahidi kuwatumikia ipasavyo katika harakati ya kuinua na kuleta maendeleo ya sehemu hiyo. Pia aliwashukuru wakuu wa tawa na maafisa wote waliosimamia uchaguzi huo bila ya mapendeleo.

Aliahidi kutimiza ahadi alizotoa wakati wa kampeni na akasema atashirikiana na viongozi wenzake katika kuleta maendeleo ya kudumu katika Kwale Kusini.